Tweede jaar. — Nr 8. Een nummer 5 cmen. Zaterdag, 24 Februari 1894.

DE TRAM

Katholiek Werkmansblad van Sint-Truiden

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar ; 1,50 per half jaar, voorop betaalbaar.
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikels en mededeelingen vrachtvrij te zenden, *vóór Woensdag avond*, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.
Aankondigingen worden aanvaard tot *Vrijdags 's av.*

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalen annoncen, per accoord.
Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht.

De Kerk en de werkman.

Wij hoorden dezer dagen een verwijt, eene beschuldiging uitbrengen tegen de Kerk, die werkelijk ernstig zijn zou, indien zij waarheid bevatte en daarom niet, zonder verzet aan te teekenen, mag worden voorbijgegaan.

Iedereen weet en ziet wat op den dag van heden door den Paus, de bisschoppen, de priesters en de katholieken in het algemeen voor het heil van den werkman en de verbetering van diens toestand gedaan wordt.

Dat is politiek, zoo zegt men; de Kerk tracht voor het oogenblik den werkman te winnen, maar eenmaal de eerste opstand gestaakt, zal zij hem aan zijn lot overlaten.

Lagere aanklacht, meer onverdiende beschuldiging hebben wij zeldzaam gehoord. Wat de wereld is, is zij geworden door de Kerk. Zonder de geschiedenis te verkrachten zal niemand den zegenrijken invloed van het christendom kunnen ontkennen. Wat is de vrouw, wat is het kind, wat is de familie buiten de leer van Christus? Ook zij die van den waren weg zijn afgeweken, danken op het oogenblik nog aan de Kerk de eenige beginselen die de Maatschappij moeten in stand houden.

Vanwaar dan die beschuldiging tegen de Kerk, alsof zij op dit oogenblik eerst het lot van den arme zou ter harte nemen, van eenige mannen, die, nijdig en afgunstig op het goed door Paus, bisschoppen en priesters gesticht, hun laaghartig eigenbelang zien tegengewerkt? De kopstukken van het socialism, de drijvers die niets anders kennen dan persoonlijk welzijn, die zich rijk maken met het zweet van den armen werkman, kunnen de onbaatzuchtige liefde van de Kerk niet verdragen.

De Kerk zoekt geen geld, geen aardsch geluk, geene tijdelijke heerschappij, een hooger doel beheerscht haar steeds : het eeuwig welzijn van den mensch, maar ook het tijdelijk geluk harer kinderen vergeet zij niet, en naast het gebod van liefde staat het gebod van rechtvaardigheid. Aan den werkman herinnert zij den plicht en de noodzakelijkheid van den arbeid, aan den werkgever gelast zij een eerlijk loon te betalen overeenkomstig den arbeid en de behoeften van den werker. De arbeider moet zijnen meester en diens eigendom eerbiedigen, en de meester moet zijne onderdanen behandelen niet als slaven en lastdieren maar als mensch, als christen mensch, als broeder, die wijzen kan op denzelfden Schepper, hetzelfde einde, denzelfden Verlosser, op dezelfde eeuwige vergelding.

De socialisten kennen noch naastenliefde noch rechtvaardigheid, en omdat de Kerk beide in praktijk brengt, beschouwen wij haar als hun grootsten vijand.

Liefdadigheid! die naam staat niet geschreven in het woordenboek van het socialism. Hebzucht is het kenteeken van den socialist; — geene vrouw, geen kind, vrije liefde, schandelijke hartstocht, eigene voldoening, zonder opoffering en last, is zijne leer. En hoeveel tranen heeft de Kerk sinds achttien honderd jaren niet afgedroogd? Hoeveel naakten niet gekleed, hoeveel gevangenen niet verlost, hoeveel zieken niet verzorgd? Wie schetst de liefde der eerste christenen, wie telt de schatten van den arme door de Kerk met zooveel zorg verzameld, en helaas! tegenwoordig door anderen zoo schandig verkwist!

De kleinen, de zwakken, de werklieden te hebben beschermd zal immer de eer blijven der katholieke Kerk. Te midden van de onrust, die haren zetel heeft opgeslagen in het gewapend Europa, te midden van de onverschilligheid en het egoïsm, waaruit zoo groote gevaren voor het uitbarsten van een klassen-oorlog zijn ontstaan, verschijnt de Paus als de waarachtige Plaatsbekleeder van Hem, die medelijden had met de menigte. Hij is de Vader, die niets anders beoogt dan het geluk zijner kinderen, die lijdt bij het zien van ongerechtigheden, waarvan de wereld vol is, en die telkens zijne stem verheft om den geest van ware broederschap te doen heerschen.

God zij lof, zijne woorden hebben weerklank gevonden, zijn streven wordt gesteund en hooggeschat bij die talrijke klas van menschen aan wie hij op zoo bijzondere wijze zijne vaderlijke bezorgdheid heeft getoond.

Lichtstralen.

De netelige, onhoudbare toestand, waarin de landbouw verkeert, is ongetwijfeld eene der voornaamste oorzaken van de algemeene crisis of den slechten tijd dien wij beleven.

Wij bekennen gaarne, dat het tegenwoordig gouvernement de landbouwbelangen steeds op eene bijzondere wijze heeft ter harte genomen en er zich voortdurend aanzienlijke opofferingen voor getroost.

Er kan en er moet echter nog veel voor den landbouw gedaan worden. Dit weet en erkent iedereen, doch men stelt zich aan hoogerhand tevreden met een ellendig voorwendsel bij te brengen, om er niet aan over te gaan.

Inderdaad, telkenmale als de vrienden der landbouwers een afdoende redmiddel voor onze moedernijverheid te berde brengen, krijgen zij onveranderlijk tot antwoord : Er is geen geld!

Waarom dat dan ook niet geantwoord wanneer er millioenen en nog millioenen en voortdurend millioenen gevraagd worden om nuttelooze forten te bouwen en al de andere grillen onzer sabelslepers te voldoen?

Doch neen, voor het militarism staat 's lands schatkist altoos wijd open, en 't is niet te verwonderen dat er niets voor den landbouw overblijft, wanneer men nagaat wat het soldatenspel ons jaarlijks kost.

Ja, 't is het overdreven oorlogsbudget dat de heropbeuring van den landbouw onmogelijk maakt.

Onze krijgsuitgaven zijn veel te groot voor een klein, onzijdig landeken als het onze. Het gevolg daarvan is, dat de Regeering, om onze financiën in evenwicht te houden, genoodzaakt is het overtollige der begrooting van oorlog op de andere begrootingen uit te sparen.

En zoo komt het nog dat de Regeering, niettegenstaande hare goede inzichten, in vele punten niet aan de verlangens der landbouwers kan beantwoorden.

Die toestand is waarlijk droevig, maar niet hopeloos. Hij kan en moet veranderen, indien de landelijke bevolking het slechts wil.

Wat moeten de landlieden daarvoor doen? Eenvoudig dit : ten eerste, het liberalism uit al hunne macht bestrijden, wijl het de verzwaring der militaire lasten in zijn vaandel heeft geschreven; ten tweede, van de katholieke candidaten, voor de kiezing, de stellige verklaring eischen, dat zij niet alleen zullen stemmen tegen alle verhooging van krijgslasten, maar ook krachtdadig de trapswijze vermindering van het oorlogsbudget en zelfs de inrichting van een vrijwilligersleger zullen vragen.

Wilt gij dus practisch zijn en uwen toestand verbeteren, ontplooit dan vrank en vrij de vlag van het antimilitarism, en eischt van uwe lasthebbers, dat zij die vlag planten te midden van het Parlement.

Kieswetten.

Men leest in de *Indépendance* :

Alhoewel de Regeering de bepalingen van zijn ontwerp van evenredige vertegenwoordiging heeft vastgesteld, blijft er eene kwestie hangend.

Zal het nieuw princiep toegepast worden op de provinciale kiezingen? De Regeering zou daarover nog geene beslissing genomen hebben.

Daarentegen zou het besloten zijn ze niet toe te passen op de gemeentekiezingen. Men weet, dat het vooral onder opzicht der gemeenten is dat de evenredige vertegenwoordiging in de rechterzij wordt bestreden. De Regeering zou voornemens zijn het gemeentelijk kiezerskorps te verdeelen in drie klassen, volgens eene rangschikking gelijk aan die van het Pruisisch stelsel.

Alleenlijk is haar ontwerp van kieswet voor de gemeenten nog niet rijp genoeg om toegepast te kunnen worden op de kiezingen van October aanstaande. Daarom zou men tot die kiezingen overgaan volgens de wet van 1883, thans nog in voege, 't is te zeggen, met het kiezerskorps der cijnsbetalers van 10 frank en der bekwaaamheidskiezers, zonder voorwaarde van cijns.

Dus niet, zooals de *Journal de Bruxelles* zegde, die het reeds heeft ingetrokken, volgens de nieuwe algemeene kieswet — welke het zeer moeilijk zou zijn voor goed aan de gemeenten te ontnemen, na ze haar, zelfs maar voorloopig, gegeven te hebben.

Het stelsel der wetgevende kiezingen zou op de provinciale kiezingen toegepast worden, ten minste wat de samenstelling en de rangschikking van het kiezerskorps betreft.

Dit onder alle voorbehouding, want het zou heel goed kunnen gebeuren dat de Regeering ertoe gebracht worde het kiesstelsel voor geheel het land, Kamers, provinciën en gemeenten, één te maken

Wij weten niet in hoever bovenstaand schrijven waarheid bevat, maar wij kunnen niet nalaten met *La Patrie* van Brugge de volgende bemerkingen te maken :

« Indien het oude gemeentekiezerskorps in 1894 nog moest in werking komen, waarom dan de gemeentekiezingen van 1893 verschoven en uitgesteld? Indien deze op het gewoon tijdstip hadden plaats gehad, hadden de gemeenteraden tot in 1896 kunnen blijven : dan had men tijd genoeg gehad om op zijn gemak eene wetsregeling voor de gemeentekiezingen te bepalen. »

Wij zijn van hetzelfde gedacht : het cijnskiezerskorps is, in grondbeginsel ten minste, afgeschaft, en het nieuwe moet in werking treden. Overigens indien in October de gemeentekiezingen plaats hebben, moeten ze toch toekomend of binnen twee jaar opnieuw gebeuren.

Waarom dan zulke onnoodige kosten aan de gemeenten opdringen?

Uit Haspengouw.

(Bijzondere correspondentie van DE TRAM.)

Algemeen nut der Boerengilden.

Ik heb u in mijnen laatsten brief gesproken over de onverschilligheid der Haspengouwers tegenover de Boerengilden. Nochtans — dat de Boerengilden nuttig, zeer nuttig zijn, dat valt niet te betwisten : indien het anders ware, zouden er zooveel niet opgericht worden in 't overige van het land.

Dat de Haspengouwers zelfs den naam niet kennen van Boerenbond en Boerengilde, dat komt hieruit, dat het volk geene leiders, geene hoofdmannen heeft, gelijk het zou moeten zijn. Men houdt er zich te zeer aan 't oude ; « Ieder voor zich. » Als men er de leuze van den Boerenbond : « Ieder voor allen — allen voor ieder » een weinig meer kende en in 't werk stelde, dan zou men weldra eenige mannen zien de belangen van 't volk ter harte nemen, en onverpoosd werken voor het volk. De Boerengilden zouden weldra het voorwerp zijn van hunne werken. Zij zouden met eenen oogslag zien dat de Boerengilden goed geschikt zijn om meer welzijn te doen genieten niet alleen aan de klas der landbouwers, maar aan al de andere klassen der landelijke maatschappij. Immers, ging de boerenstand beter, dan wierden de werklieden ook goed betaald, hetgeen nu niet geschiedt, omdat de landbouwers zelven, in dezen tijd van crisis, gedurig moeten worstelen, om zoo te zeggen, om hunne zaken te kunnen staande houden : nu heeft er dagelijks een algemeen *struggle for life*, een echt gevecht om het leven plaats. — En, konden de landbouwers goed leven, wierden de werklieden goed betaald, dan zouden de winkeliers en andere handelaars ook goed leven ; in één woord, allen zouden nut trekken uit de verheffing van den boerenstand.

Wie ziet dan ook niet, dat terzelfder tijd de stad daar ook haar profijt uit zou trekken?

Ging het beter op den buiten, dan zouden de dorpelingen dikwijler naar de stad gaan per trein of tram, om hare feesten bij te wonen, om hare markten te bezoeken. Het is dus zonder twijfel dat de handel der stad er merkelijk zou bij winnen.

Wel dan gij, Sint-Truienaren, onder anderen, waarom zoudt gij de belangen van den boerenstand niet in handen nemen? Waarom zoudt gij dan de Haspengouwers niet helpen in het bekendmaken en stichten van *Boerengilden*, en — hetgeen er het gevolg van zou zijn — van *Melkerijen*, van *Veeverzekeringen*, van *Maatschappijen van Onderlingen bijstand*, van *Werkmanswoningen?*

Gelijk wij het hier boven toonden, zoudt gij daardoor, ten eerste, de boeren en de werklieden uit hunnen ellendigen staat helpen, en alzoo een groot liefdewerk verrichten, en, ten tweede, gij zoudt den handel der stad er door bevorderen. — Is dat geen edel doel? Is dit niet waardig dat men er zich een weinig moeite voor geve?

Dit is nochtans nog niet alles : het zou niet alleen een menschlievend, een sociaal werk zijn, maar nog een echt Apostelenwerk en eene politieke inrichting. Zoodat al de soorten van werkers er bij zouden werk vinden. — Door te werken voor de Boerengilden zoudt gij een echt Apostelenwerk verrichten, en de wenschen, door onzen Hoog Eerw. Bisschop, in zijnen Herderlijken Brief uitgedrukt, verwezenlijken. — Door de maandelijksche onderrichtingen, in de kerk, voor de leden der Boerengilde ; door de strenge maatregelen, die genomen zijn om het slecht gedrag der leden te beletten ; door de instelling der « Peis-

f Vredemakers van de Boerengilde, » worden voorzeker de godsdienst, de goede zeden, en de broederlijkheid onder de landbewoners ten hoogste bevorderd. En is dat geen echt Apostelenwerk, is het niet hetgeen de H. Eerw. Bisschop Doutreloux vurig verlangt ?

De grondkeure van den Boerenbond eischt ook, dat de leden van de Boerengilden Roomsch katholiek zijn.

Wie ziet niet, dat de Boerengilden daardoor een machtig wapen worden voor de katholieken ? De liberalen en anderen zullen ófwel er moeten uitblijven ófwel katholiek worden.

In het eerste geval, wat van onze tegenstrevers zou geworden, toonen deze woorden van het Heilig Schrift. « Het is beter met twee te zamen, dan geheel alleen te zijn, want zij zullen voordeel trekken uit hunne vereeniging. Indien de eene valt, zal de andere hem opbeuren. Wee den mensch die alleen is! *Vae soli!* valt hij, niemand zal er zijn om hem op te helpen. Een broeder door zijn broeder geholpen, is als eene versterkte stad. » — Het zal dan wel aan onze vijanden zijn dat men zal kunnen zeggen : *Vae soli !* En de katholieken, vereenigd door den Boerenbond, zullen die versterkte stad zijn. Het is dus klaarblijkelijk dat de Boerengilden een groot politiek werk zullen verrichten

—

Als men het nut der Boerengilden alzoo beschouwt, zou men dan niet met recht kunnen zeggen aan de Haspengouwers : « Gij slaapt ! wanneer zult gij dan toch ontwaken ? »

Moge mijne zwakke stem tot hunne ooren komen, ze uit hunnen slaap doen opstaan, hun het licht van den dag toonen, en hen zelfs buiten hun slaapvertrek lokken, om hun de zuivere lucht, die de Boerengilden hun zou verschaffen, te doen inademen. Ten minste, dat zij het venster opentrekken en de luiken openstooten, om de verfrisschende lucht en de weldoende stralen der morgenzon te kunnen gevoelen.

Laat het mij u zeggen, leeken en geestelijken uit Haspengouw, tot nu toe hebt hij geslapen voor de maatschappelijke werken : er is bitter weinig gewerkt geweest. Laat ons dus allen onze krachten ééns voorgoed samenspannen, en aan 't werk onder den kreet van :

Leven de katholieke Boerengilden ! Het zij zoo !

MANES.

Stads- en Provincienieuws.

Kerk van het Begijnhof. — 40-uurgebed, morgen Zondag en de drie volgende dagen. De Hoogmis, iederen dag om 9 ure; de Vespers en het Lof om 4 ure.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand van Sint-Truiden.

Wij herinneren aan alle liefdadige personen, dat het uitgestelde Feest-Tombola zal plaats hebben op Zondag Half-Vasten, om 5 ure, in 't Seminarie, en alle verwachting zal overtreffen.

Men kan inkomkaarten-numers voor de Tombola verkrijgen bij M. TRUDO BONAERS, achter O.-L.-V. kerk, die zich ook gelast de voorwerpen voor de Tombola te laten afhalen in de huizen, welke dit menschlievend Werk willen aanmoedigen en ondersteunen.

—

Sedert onzen laatsten oproep hebben verscheidene ware menschenvrienden nog eenige schoone voorwerpen voor de Tombola ingezonden. Wij danken hen in den naam van den *Onderlingen Bijstand*, en hopen dat zij de naaste en laatste week nog in hunne edelmoedigheid zullen nagevolgd worden door meer andere brave zielen, die zich ook den dank dier voortreffelijke Maatschappij willen waardig maken.

Donderdag is alhier, in het hospitaal, overleden de genaamde Jan Gregoire, ten gevolge van verwondingen bekomen in een gevecht op den dag der loting. De overledene laat eene arme weduwe met twee kleine kinderen na.

Gisteren is het Parket van Hasselt, vergezeld van eenen wetsdokter, een onderzoek komen doen.

Voor onze arme werklieden.

De gezondheidstoestand der stad is thans opperbest. Men hoort er van geene hoegenaamde ziekte meer spreken, en op dit tijdstip van 't jaar zijn er gewoonlijk veel meer sterften.

Wij erkennen het met genoegen, 't is dank aan de genomen krachtdadige maatregelen dat wij dezen gunstigen staat der openbare gezondheid verschuldigd zijn. Dit wil echter niet zeggen, dat wij ons voortaan met niets meer te bekreunen hebben, in 't geheel niet; dat het Gemeentebestuur waakzaam weze, en dit vooral tijdens den dooi; dat het intusschentijd het ijs doe weghalen dat zich aan de openbare pompen en in de riolen samengehoopt heeft; dit zal een goed middel zijn om, als het dooit, onze putten van vuiligheid te bevrijden en onze straten in zuiveren staat te behouden.

Eene gewichtigere zaak nog blijft te doen, namelijk onze arme lieden eene behoorlijke voeding te bezorgen. Vooreerst, bijzonder al de winkels te bewaken, waar de armen over 't algemeen zich gaan bevoorraden. De slechte spijzing is eene bron van ziekten. De noodlottige gevolgen van het bedorven vleesch, welke wij in onze stad te betreuren hebben, zijn er een klaar bewijs van. Wij zien heden dezelfde oorzaken, gevolgd van dezelfde uitwerksels, te Vaux-sous-Chèvremont, bij Luik, alwaar, zoo het schijnt, het misbruik van vleesch van slechte hoedanigheid ook eene gansch bijzondere vatbaarheid veroorzaakt heeft voor de ziekte die er op dit oogenblik heerscht en vele slachtoffers maakt.

Onze arme lieden bewonen dikwijls koten, die zij betrekkelijk duur en stipt op den tijd moeten betalen, willen zij niet uitgezet worden; in deze koten ontbreken lucht en licht, en dat op plaatsen die reeds van hun eigen schadelijk voor de gezondheid zijn; wij hoeven die niet te noemen, gansch de stad kent ze. — Voeg daarbij het slecht voedsel, dikwijls een mengsel van spijzen, welke zij van deur tot deur rondhalen; en alle die slechte voorwaarden vereenigd, moeten die hunne gezondheid niet sterk benadeelen en hen vatbaar maken voor ziekten tijdens eene besmettelijkheid? Welnu, dat, zooals wij het gezeid hebben, de eigenaars beginnen met de arme werkmansgezinnen goed te huisvesten; dit kost zooveel moeite niet; dat zij gaan zien, dat zij zich eens op eene andere wijze dan voor de betaling met hunne behoeftige huurlingen onderhouden; zoodoende zullen zij hun misschien tot de zindelijkheid en de spaarzaamheid kunnen brengen. — Maar hoe wilt gij dat zij sparen wanneer er met een dagloon van 1 tot 2 fr. een gansch huisgezin moet gevoed en onderhouden worden en den huismeester betaald !! En nog op dezen tijd van 't jaar dat vele hunner, zelfs met den besten wil, geen werk kunnen vinden en om zoo te zeggen uitteren van gebrek en ellende, willen zij niet tot den bedelzak overgaan; dan het zijn veeltijds diegenen welke niet durven bedelen of de openbare liefdadigheid inroepen, die het meest gebrek lijden.

En nochtans ware er een eenvoudig middel, om gedurende gansch het winterseizoen eene behoorlijke voeding aan de behoeftige klasse te geven, en daardoor zelfs de reden tot bedelen grootendeels weg te nemen; die bedelarij, welke de plaag van St-Truiden uitmaakt en voor een groot getal lieden een stiel geworden is, zoodanig dat er schier geen vreemdeling meer in de stad kan komen zonder door eenen of anderen bedelaar lastig gevallen te worden.

En dit middel? zult gij ons vragen. Ziehier: In zijn nummer van verleden Zaterdag heeft *De Tram* het voorbeeld aangehaald van dien Priester uit de Kempen, die, voor weinig geld, aan zijne landgenooten een voortreffelijk voedsel levert. Sint-Truiden telt zoovele liefdadigheidsgenootschappen: eene te meer zou de zaak niet maken. Eenige personen van goeden wil (komt, Damen, gij zijt zoo dienstwillig, zoo schrander in de kunst van liefdadig te zijn) zouden, wij zullen zeggen, eene *spaarzame keuken* oprichten, al ware het zelfs in een onzer kloosters; daar zouden de behoeftigen, op het vertoonen eener *kaart* of *bewijsschrift van noodwendigheid*, kunnen halen soep, aardappelen, boonen of erwten, haringen, koffie zelfs, alles goed voorbereid, en dit een- of tweemaal per dag; de eenen zouden het gratis krijgen, de anderen voor eenige centimen, naarmate den staat hunner behoeftigheid.

Zou dit zoo moeilijk zijn? Neen. In 1886, te Brussel, stichtte men het *Werk van het Nachtverblijf;* het getal gasten was dat jaar gemiddeld 150, en de uitgaven voor de voeding, bestaande uit eene kom soep, eene kom koffie of vleeschsoep met een half pond brood, de uitgaven beliepen voor een geheel jaar slechts 2304 frank! Hoe gemakkelijk zouden wij in onze stad de som gelds niet vinden noodig tot het oprichten eener *spaarzame keuken* voor de armen! — Geene bedelaars meer; iedereen zou zijne gift bijbrengen voor het Werk, in stede van iets te geven aan degenen die aan de deuren gaan bedelen, en soms nog in zoo grooten nood niet zijn. Geene schamele armen meer, want dezen zouden tegen betaling van eenige centimen hunne portie ontvangen. En, dewijl de dagbladen niet dan goed zoeken te doen, al de bladen van Sint-Truiden zullen zich bereid toonen om eene bestendige onderschrijving te openen, ten voordeele van ons Werk, en zullen zeker hunne deelneming niet weigeren : immers het gedacht is... per Tram aangekomen.

Welaan, goede, brave Damen van Sint-Truiden, gij die u niet te veel met die politiek bekommert, welke dikwijls het voordeel heeft alles te bederven, aan U den handschoen op te rapen, welken *De Tram* u toewerpt. Onder uw schild zal het *Werk der spaarzame keuken voor den armen* in Sint-Truiden bestaan, groeien en bloeien. Geen bedorven en vervalscht vleesch meer voor onze armen : goede aardappelen, smakelijk brood, haringen en boonen, zullen hun gewis goed bevallen. — Tot de naaste week.

Door koninklijk besluit van den 19 Februari 1894 is de Heer Baron Edouard Whettnall, Bijzondere Afgezant en Gevolmachtigde Minister van België bij den heiligen Stoel te Rome, broeder van onzen achtbaren Heer Senator, benoemd als Bijzondere Afgezant en Gevolmachtigde Minister van België bij het Hof van Groot-Brittanje en Ierland, te Londen.

FEUILLETON VAN DE TRAM. 12

DE PIOETERS EN DE KAJOETERS

OF

BELGISCH CONGO

VANDAAG

DE GEMEENTE LUSTHOVE

OPGEDRAGEN

AAN ZIJNE MAJESTEIT LEOPOLD II

door ZAGEMANS (1).

TWEEDE DEEL.

II.

Wat de vorige Heer Pastoor zaliger gesukkeld had, en vruchteloos, om aan eene nieuwe pastorij, zoo noodzakelijk als brood in 't schab, te geraken, besloeg vrij in schrift een geheel feuilleton. Vele boerenlieden, in koten van huizen, meten, zonder begrip van socialen stand, alles op hunne el, of beter op hunnen schuppen- of spadensteel : zij zouden den koning doen spek en pennen opdisschen met eenen halven liter kleinbier, waarin de brouwer zijne klompen heeft afgespoeld.

Eindelijk waren de wregelaars zoover geraakt dat zij de pastorij het eigendom der gemeente bewoerden en den goeden ouden sukkelaar dreigden op straat te zetten, zoo hij nog van eene nieuwe pastorij dorst gewagen. Intusschentijd is hij, opgegeten van jicht en verdriet, gestorven. Daarboven zal hem Onze-Lieve-Heer meer dan eene pastorij van Congo, een paleis voor woning gegeven hebben.

Hebt gij wel van zoo leven eene smidse gezien, waar men eene ijzeren lat, tien centimeters dik, met de machine plooit tot reep van een zwaar karrewiel? zoo ook plooit, eilaas! het geld gemoederen en karakters, weinige grootsche zielen uitgezonderd. 't Is de wereld.

Mijnheer Sampermans was rijk, schatrijk, en de vorige wregelaars namen voor hem den hoed af tot op de knieën, en hunne vrouwen neigden voor hem, dat hunne rokken over den grond sleepten.

Ach, zuchtte meermaals de verhevene Pastoor, mocht ik toch de stoffelijke en slaafsche zielen verheffen tot de onafhankelijkheid van deugd en waarheid!

Mijnheer Sampermans had kennis met de hoogere maatschappij, met groote Heeren, gelijk men dat ten platten lande zegt; niets dat de goede landlieden zooveel, wij zeggen niet ontzag, maar schrik inboezemt dan een *groote Heer;* zij kruipen voor hem in eenen handschoen; zij steken in hun hart de wregelarijen, waar zij gretig naar zijn, uit schrik, omdat zij hunne onmacht gevoelen : pieren tegen eenen remorqueur van den ijzeren weg! wat La Fontaine *Pot de terre* en *pot de fer* noemt. Beklagenswaardige dorpspastoors, die met dusdanige Kajoeters en Pioeters te leven en te sterven hebben! Hunne dagen zijn van 1 Januari tot Sint-Sylvester eene azijnzure, zedelijke martelie, niet gekend noch begrepen van de wereld. Heer Sampermans had pitten en invloed, en geheel de Gemeenteraad zou hem « kop af » geteekend hebben.

— Maar neen, sprak hij, gij moet weten wat gij teekent en hij las hun letter voor letter alle stukken voor. De teekenaars knikten dat hun de neuspijper op het papier viel.

Ga naar het oude Griekenland, bijna geen voet grond of hij heeft zijne belangrijke en historische beteekenis. Zoo was het ook, in kleinere rangschikking, in ons Congo.

Bij het ontgraven der fondementen voor de nieuwe pastorij drukten de spaden op eene laag boschkolen! Heer Sampermans, Heer ingenieur Fulton riepen te gelijk met de werklieden : Wat is dat? Hoe komen die boschkolen hier? Gezien de ontdekking van, zoo zij dachten, het Romeinsch bad, waanden zij ook een Romeinsch kerkhof te ontdekken. In dien tijd verbrandde men de lijken op houtstapels. Maar de boeren zeiden : Gij moet Pieken den Kegelaar eens vragen, Pieken de Kegelaar, een ouderling van 97 jaren, een klein dor manneken, dat nog alle zijne tanden, al zijn haar had, werd geroepen.

— Wel, Pieken, vroeg de ingenieur, wat dunkt u van al die boschkolen, welke wij hier vinden?

Pieken. — Niets, Mijnheer.

— Hoe dat, Pieken, kunt gij ons niet zeggen van waar die boschkolen hier komen?

Pieken. — Ja en neen, Mijnheer.

— Hoe dat, goede vriend?

Pieken. — Van welk hout en uit welk bosch die kolen voortkomen, dat weet ik niet, Mijnheer.

— Ja maar, Pieken, te welker gelegenheid zijn die kolen hier gekomen? dat zouden wij gaarne weten.

Pieken. — Oh! als het anders niet is, dat heb ik, Mijnheer, bijgewoond, toen ik nauwelijks acht jaar oud was.

— Wel, Pieken, zeg ons dat eens.

— Volgaarne, Mijnheer.

— Daar, Pieken, is een druppel Hasselaar.

— Dank u, Mijnheer; ik drink geenen jenever; hoe anders werd ik zoo oud?

— Hoe dan, Pieken, zijn die boschkolen hier gekomen?

— Dat zal ik u zeggen, Mijnheer : Hier wierden de bokkenrijders en andere dieven en moordenaars verbrand op eenen grooten houtstapel.

— Hoe werden die verbrand, goed Pieken, zeg ons dat eens.

— Dat zal ik u zeggen, Mijnheer; ik heb die spectakels bijgewoond.

— Welaan dan, Pieken!

— Wel, Mijnheer, men plantte op het plein lange eiken staken, nog machtiger dan die welke heden dienen om den hop er langs op te laten loopen; zooveel staken als er menschen moesten verbrand worden. Dan legde men den brandstapel aan, eerstvooral op den grond eene dikke laag droge en geschilde hennipbussels, hier ten lande knutsen genoemd; op die knutsen legde men droge houten mutsaarden, de eene laag kruiswaarts boven den anderen, tot zekere hoogte, opdat men de veroordeelden op vijf minuten uit de verte kon zien staan. Onder hunne voeten eene plank, begoten met olie (de petrol was dan nog te zoeken). Men bond met ijzeren ketens den veroordeelde aan den eiken staak, de armen op den rug en een pond buskruit of poeier op den boezem.

— Wat gij mij daar zegt, Pieken!

— Ja, Mijnheer, dat ging zoo. De beul, die aan de staken bond, stak dan op de vier hoeken met lonten en zwavelstokken de onderste laag van droge hennipstokken aan en deze ontvlamden dadelijk en krikkelden. Als nu het vuur den

(1) Eigendom des Schrijvers. — Verboden over te nemen.

VEULEN. — Er is in deze gemeente een betreurenswaardig ongeval gebeurd. De genaamden P. en D., twee oud-gediende loerjagers, waren te zamen een geladen geweer aan 't bezichtigen toen opeens, men weet niet hoe, door eene verkeerde beweging of eene onvoorzichtigheid, het schot afging en de linkerarm van P. door de volle lading verbrijzeld werd.

De gekwetste verloor geweldig veel bloed, en werd, zoo goed en zoo slecht als men hem had kunnen verzorgen, naar het hospitaal van Luik vervoerd, waar men het noodzakelijk bevond geheel den arm af te zetten. De toestand van den ongelukkige is zeer erg.

BRUSTHEM. — *Haarken-pluk.* — Verleden Woensdag morgen ging de genaamde K. over tot de uitdrijving van vrouw X., die, schijnt het, vergeten had hare huishuur te betalen. Daar deze vast besloten had haar huis niet vrijwillig te verlaten, had K. de voorzorg genomen zich van een paar gendarmes te doen vergezellen.

Deze waren getuigen van eene dezer haarplukkerijen, waar de vrouwen bijzonder het handje van hebben, en mochten er eens hartelijk lachen. Vrouw K. immers was de openbare macht vooruitgeloopen en wou, gansch alleen, vrouw X. met haar huisraad buiten zetten. Maar dit liep zoo goed niet af als zij gemeend had. Want de beide vrouwen rolden spoedig over den grond, sloegen dapper met de vuist, terwijl zij elkanders haarvlechten deden stuiven en krabden en beten, tot men er eindelijk in gelukte die furies te scheiden.

Daarmee was K. nog niet betaald, maar zijne vrouw had ten minste haren moed eens kunnen ophalen, en was nu eenigszins voldaan : had zij niets ontvangen, zij had het toch eens goed gegeven; dus bijkans de nuts tegen de bluts.

MECHELEN-a/M. — In eene afgezonderde wijk der naburige gemeente Op-Grimby zijn eenige drinkebroers Zondag avond een particulier huis binnengedrongen, en beweerden er te moeten vergast worden op.... spek en eieren. Men ziet van hier welk gevolg daaraan gegeven werd! Aangezien het dan toch niet anders was, besloten de hongerige gasten zich zelf te bedienen.

Een van hen doofde eensklaps de lamp uit, en wist zich te midden der duisternis meester te maken van eene hesp, die aan de lage zoldering te drogen hing en waaraan in de naastgelegen herberg eens ferm gepeuzeld werd.

De eigenaars der verdwenen hesp dienden eene klacht in, enkel met het doel om schadeloos gesteld worden voor 't geleden verlies, zij wilden de plichtigen, meestal jongens uit hunne buurt zoo het schijnt, geene straf doen oploopen.

De gendarmerie was weldra ter plaatse, en bracht de plichtigen bij den klager, die zich voldaan verklaarde, toen men hem den prijs betaald had, dien hij voor de hesp vroeg. Deze verklaring heeft echter de gendarmes niet belet proces-verbaal op te maken.

BINNENLAND.

BRUSSEL, 22 Februari. — Eene dienstmeid van Ukkel is aangehouden voor kindermoord. Men heeft het lijkje van het kind in eenen vagen grond gevonden, niet verre van de woning harer meesteres. Het meisje beweert dat het kind dood geboren werd, maar het lijkje draagt duidelijk sporen van verwurging.

CHARLEROI, 22 Febr. — Te Marchienne-au-Pont, waar men bezig is met de hoogovens af te breken, ten einde er eene staalfabriek op te richten, wilde een werkman bij het verlaten van den arbeid het dynamiet, dat voor de afbraak moest dienen, voor bevriezing behoeden. Hij bracht die gevaarlijke stof in het bureel en legde ze op de kachelbuis. Toen 's morgens M. Esgain, zaakgelastigde van de Credietbank, welke de likwidatie op zich heeft genomen, bezig was met zijne brieven na te zien, ontplofte het dynamiet. De stoof sprong in duizend stukken, de meubelen werden verbrijzeld, en M. Esgain bekwam wonden over het geheele lichaam.

GENT, 23 Februari. — Te Aalter werden twee achtbare inwoners der gemeente, op weg naar huis zijnde, aangerand door zekere W., die achter eenen boom verborgen stond. Hij was blijkbaar voornemens hen te dooden, want een der aangeranden heeft niet minder dan 15 messteken bekomen.

KORTRIJK, 23 Febr. — Een vreeselijk ongeluk heeft op den spoorweg Gent-Kortrijk plaats gehad. Een werkman, Van de Putte genaamd, werd door eenen trein verrast en onthoofd. Toen de de trein te Harlebeke aankwam, kleefde de bebloede klak van den verongelukte nog aan de wielen.

—*Tooneelwedstrijd.*—De Kortrijksche tooneelmaatschappij *Vlaamsche Zonen* geeft ter gelegenheid van haar 15jarig bestaan dit jaar een luisterrijken internationalen tooneelwedstrijd, waarin voor het drama of tooneelspel, prijzen van 600, 400 en 200 fr., en voor het blijspel prijzen van 300, 200 en 100 fr., te winnen zijn. Daarenboven zijn er nog belangrijke bijprijzen. Verdere inlichtingen bij den secretaris van den wedstrijd, M. Hendrik Berlamont, Heilig-Geeststraat, 11, te Kortrijk.

—*Bevrozen aardappels* zet men op eene koele plaats vier uren lang in koud water met wat sneeuw en wat zout vermengd; giet er dan het water af en laat ze op eene luchtige plaats drogen.

Nieuwe dynamietaanslag te Parijs.

Het gerucht was Dinsdag in omloop dat 's nachts, rond 1 1/2 ure, in de St-Jacobsstraat, te Parijs, eene dynamietbom zou ontploft zijn. Er zijn drie gekwetsten, waaronder eene vrouw, die naar het gasthuis is moeten overgebracht worden.

DE ANARCHISTEN.

Vijf van de meest geruchtmakende anarchisten zijn Woensdag aangehouden. Onder hen bevond zich zekeren Lagasse, van Belgischen oorsprong.

Zijne vrouw beweert dat hij geen anarchist is, maar onafhankelijk socialist. De portierster van het huis echter beweert, dat hij een luiaard is en in zijne woning veel anarchisten ontving. Lagasse is 33 jaar oud. en heeft volledige studiën gedaan. Men heeft in zijne woning vele voorwerpen en documenten aangeslagen.

NEDERLAND.

Woensdag na middag waren te Zwolle 4 jongens aan het schaatsenrijden op de Westerveldsche Aa, buiten de Diezerpoort. Drie hunner, 10, 12 en 13 jaren oud, zakten door het ijs en verdronken.

Burgerlijke stand der stad St-Truiden

Aangiften van den 17 *tot den* 23 *Februari.*

GEBOORTEN

Mannelijk : 6. — Vrouwelijk : 3.

OVERLIJDENS

Ausloos, Hortensia, oud 29 jaar, echtg. van Thomas, Louis. — Berings, Anna-Maria, oud 83 jaar, weduwe van Groffi, Antonius. — Hoebanx, Antonia, oud 43 jaar, wed. van Robert, Servatius. — Jacquet, Jan, oud 67 jaar, wed. van Debruyn, Hubertina, echtg. van Debruyn, Helena. — Gregoir, Jan, oud 23 jaar, echtg. van Pauwels Virginia

Kinderen onder de 7 jaren, 3.

BERICHT.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbenden dat de jacht met het geweer op de boschsnep in de bosschen, ingevolge een ministerieel besluit van 20 Februari jongstleden, toegelaten is van af 1 Maart aanstaande tot en met 10 April daaropvolgende.

Hasselt, den 22 Februari 1894.

De Gouverneur,

Burggraaf GOUPY DE BEAUVOLERS.

VERSCHENEN

bij Jos. LEENEN, drukker-uitgever dezes blads

Encyclique de Sa Sainteté Léon XIII

sur la condition des ouvriers

Nieuwe uitgave, in synoptische tabellen; acht in-4° bladzijden
Prijs : fr. 0,30. Korting naar gelang van 't getal bestelde exemplaren

P. ROLLÉ

HUIS- EN POLYCHROOMSCHILDER

Tapissier, Glazenmaker, Rouwbehanger, enz.

Varkensmarkt, 10, Sint-Truiden

Spoedige bediening. Nauwkeurig en duurzaam werk.

Gematigde prijzen.

TE BEKOMEN bij ANT. VELAERS, Brusthempoort, St-Truiden, 1ste klas van AARDAPPELEN, gewaarborgd echte *Fransche Bollen,* zooeven aangekomen, dienende voor plantaardappelen, ofwel dikken voor het verbruik.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

Verkoop van een welgelegen Commerciehuis

te Sint-Truiden.

Maandag, 26 Februari 1893, om 2 ure na middag, ter herberge van Mijnheer Antoon Preud'homs, op de Houtmarkt, te St-Truiden, zal Madame de weduwe Judocus Mewissen, dezer stad, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Een welgelegen Commerciehuis met grooten achterbouw, schalei, regenwaterpomp en hof met fruitboomen, te Sint-Truiden, op de Houtmarkt, soctie H, nummers 191 en 192 van het kadaster, groot samen 4 aren 19 centiaren, palende Mevr. Ulens-Moreau, den Heer Frans Peeters-Goffin, den Heer Isidoor Denvoz-Lenaerts, de Heeren en Juffrouwen de Creeft en Madame de weduwe Joachims.

Vrij en onbelast. Seffens aan te slaan.

Te bezichtigen Dinsdags en Donderdags na middag. — Men wende zich hiertoe tot den Heer Professor Vrijdaghs, in de Brusthemstraat.

Verkoop van DENNEN.

Dinsdag, 27 Februari 1894, om 2 ure na middag, ten koffiehuize van Pieter Motmans, te Schelfheide Gorssum, zullen de Heeren Bestierders der Burgerlijke Godshuizen dezer stad, gelijkvormig aan het algemeen lastkohier, vastgesteld door de Bestendige Deputatie den 3 April 1860, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

95 Loten Dennen, gekapt liggende op Begijnenbosch, onder Nieuwerkerken, kort bij den steenweg van Sint-Truiden naar Herck-de-Stad, verdeeld als volgt :

1. 15 Loten op het perceel genaamd *Herckers-Dennen.*
2. 29 Loten op het perceel genaamd *Oude Dennen.*
3. 15 Loten op het perceel genaamd *Nevensweide.*
4. 36 Loten Brandhout, waarvan 6 op Roosenbosch.

De liefhebbers zijn verzocht alles vóór den verkoop te gaan bezichtigen, aangezien dezelve in bovengemeld koffiehuis gehouden wordt. De boschwachter is gelast hun de loten aan te wijzen; deze dragen alle het nummer volgens hetwelk zij te koop zullen opgeroepen worden.

BELANGRIJK BERICHT.

Deze verkoop geschiedt achtervolgens de bedingen en voorwaarden van voormeld lastkohier. De koopers zullen allen zonder onderscheid gehouden zijn een goeden, solvabelen en gekenden borg te stellen.

De koopprijzen en rechten zullen moeten betaald worden ten kantore van den Heer Ontvanger der Burgerlijke Godshuizen.

Krediet tot 1 December 1894, mits 10 o/o verhooging voor alle kosten.

veroordeelden aan de voeten kwam, begon hij ijselijk te schreeuwen en te kermen. Men bad rond den stapel den rozenkrans voor, en de menigte antwoordde als met het gedruis van eenen waterval. Maar de ijselijke kreten van het brandoffer overgalmden nog die biddende stem. Dan gaf de drossaard aan twintig, dertig trommelslagers, op zekeren afstand rond den stapel geplaatst, een teeken en begonnen zij oorverdoovend en onverpoosd te roffelen, zoodat men het gekerm van den lijder niet meer kon hooren. Na den kraak van het pond poeier op de borst van den verbrande, hield het geschreeuw en ook het getrommel op, en sloot de voorbidder van den rozenkrans met het luidop bidden van den *Miserere.* Den derden dag van die rechting bleef er niets meer over van hennip, hout en mensch dan een hoop boschkolen, uitgebrand tot op een luttel witte assche. Die brandkolen, Mijnheer, wierden hier, op deze plaats, eenige voeten diep in den grond begraven en de assche in den wind verstrooid.

Hoe wonder toch, men zou schier zeggen, hoe noodlottig nu uit dienzelfden bodem eene pastorij gaat oprijzen! Ook heerschte onder de inwoners het stellig gedacht, dat het in die pastorij schrikkelijk zou gespookt hebben. Maar tien jaren na datum nog geen spook te hooren of te zien. Hoevele heidensche tempels, waarin geboeld en geslachtofferd werd (lees gemoord), wierden in het begin van het christendom niet herschapen in kerken, waar de goddelijke Boeteling der euveldaden voor de menschen tot Zoenoffer werd opgedragen!

De nieuwe pastorij beantwoordde aan al de vereischten der gezondheidsleer : ligging, droogte, lucht, licht, hoogte van gewelf, ruimte der vertrekken; alle noodige maatregelen der bouwkunde werden met grondige kennis van zaken waargenomen. Deze pastorij was wel de eenigste misschien van het bisdom, waar geen kemel van bouwkunde te betreuren was. Het is zoo moeilijk alles te voorzien. Men verhaalt zelfs van bouwkundigen, die eenen toren bouwden en vergaten er de noodige ruimte tusschen de balken in te laten om er de klokken door op te trekken. Men kent de geschiedenis van het stadhuis van Brussel : de bouwmeester er van, zegt de overlevering, schoot zich, om eene vergetelheid, voor het hoofd. Arme sukkelaar!

Jammer is het dat, naar getal der inwoners, er geen officieel plan van pastorij bestaat, en dat op vele plaatsen de oukundige gemeenteraden zeer gebrekkige gebouwen optrekken. In vele dier gebouwen wordt gelijkvloers de verdeeling der vertrekken geslachtofferd voor eene al te ruime zaal : in eene parochie van 1000 of 15 honderd zielen eene eetzaal waar schier honderd man kan aan tafel zitten, en die vrij voor een gasthof van steden dienen kon!... Eene ruimte voor 25 a 30 man ware meer dan voldoende; en wanneer zullen die 25 a 30 gasten zich in de pastorij bijeen bevinden? Misschien op honderd jaar nog niet. Groot huis, groot onderhoud, en dat, om steeds zindelijk te zijn, veel meubileering noodig heeft, en van de dienstboden slaven maakt. Het is niet genoeg eene woning te bouwen; men moet ze ook in goeden stand weten te behouden. Neem de dorpspastorijen : over het algemeen worden zij door twee personen, ten hoogsten door drie bewoond.

Dusdanig was het gedacht van den Heer Sampermans, die daarnaar het plan deed opmaken. Daar hij rijk was en ook de baas, zag hij naar Gemeente of Kerkfabriek niet veel om, en bouwde tweeduizend frank onder het bestek. Wij willen de bestaande wetten niet raken, maar voor God en voor de rede is de wet op de Kerkfabrieken (1809) de betreurenswaardigste die bestaat en worden soms de priesters geplaagd dat het schande is. Ook dezer dagen heeft Mgr Gouthe-Soulard, Bisschop van Aix, in Frankrijk, deze regelen geschreven : Wij tellen in Frankrijk veertig duizend Kerkfabrieken, zes raadsleden gemiddeld voor elke parochie, door Kerkelijk- en Staatsbestuur benoemd, wat twee honderd veertig duizend handteekens voortbrengt en zes en dertig millioen katholieken vertegenwoordigt. Men zal misschien tot eene rechtvaardige handelwijze komen als die 240,000 aan deftige lieden die wet als onrechtvaardig en onuitvoerbaar zullen verklaren!...

Sedert de Fransche omwenteling zijn vele wetten van dien aard uit haat en vervolging der geestelijken tot stand gekomen. Maar, Goddank, de barometer der ongeloovigheid, in weerwil van alle Bebel- en Socialistenstormen, is overal aan het dalen. De priester begint als een dageraad van vrede, van orde, van menschenliefde, minzaam in het blauw azuur op te rijzen.

(Wordt voortgezet.)

Verkoop van schoone Huismeubels

te Sint-Truiden.

Woensdag, 28 Februari 1894, om 10 ure voor middag, zal Mejuffrouw Catharina Janssens, aan hare woning te Sint-Truiden, in de Plankstraat, publiek en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS verkoopen :

Allerhande schoone Huismeubels, bestaande voornamentlijk in commoden, kijnwaadschapraden, ronde en andere tafels, mahonie saloontafeltjes, stoelen, waaronder zes antieke (stijl Louis XV), ledikanten, nachttafels, beddegoed, schilderijen, glazen klokken met beelden en met bloemen, porselein en glaswerk, Keukengerief, koper, tin, ijzerwerk, stoven, kuipen, tonnen, kisten, kassen en andere voorwerpen.

Eene hoeveelheid Brandhout.

De koopen tot 25 frank af te betalen.

De andere koopen, op krediet, mits borg.

VERKOOP

VAN

CANADABOOMEN

Woensdag, 28 Februari 1894, om halfdrie ure na middag, ter herberge van Mathieu Tuts, te Wilderen, zullen de Heeren Leden van het Armbestuur van Wilderen publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

16 Canadaboomen, hebbende van 1 meter tot 1 m. 75 omtrek, staande te wassen in eene weide onder Halle-Boyenhoven, ter plaatse genaamd het Aschbroek, aan de steeg genaamd Schotschestraat, op weinigen afstand van den steenweg van St-Truiden naar Thienen, in huur bij Mad. Roggen-Vanoorlé.

De boomen zullen in één lot of per boom te koop gesteld worden, volgens het verlangen der liefhebbers. Men is verzocht dezelve vóór den verkoop te bezichtigen.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal een solvabelen borg moeten stellen.

VERKOOP

van schoone Canadaboomen.

Woensdag, 28 Februari 1894, om 3 ure na middag, ter herberge van Mathieu Tuts, te Wilderen (onmiddellijk na den verkoop der zal de E. Heer Gerardus Roggen, pastoor boomen van het Armbestuur van Wilderen), te Sinte-Margaretha-Hauthem, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

6 schoone Canadaboomen, hebbende 1 m. 75 omtrek, staande te wassen in zijne weide onder Halle-Boyenhoven, ter plaatse genaamd het *Aschbroek*, aan de steeg gezeid *Schotschestraat*, op weinigen afstand van den steenweg van Sint-Truiden naar Thienen, in huur bij Madame Roggen-Vanoorlé.

De boomen zullen in één lot of per boom te koop gesteld worden, volgens het verlangen der liefhebbers. Men is verzocht dezelve vóór den verkoop te bezichtigen.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal een solvabelen borg moeten stellen.

Om uit onverdeeldheid te treden.

Verkoop van een schoon HUIS

te Sint-Truiden.

Donderdag, 1 Maart 1894, om 2 ure na middag, ter herberge van M. Lamb. Plingers, op de Houtmarkt, te Sint-Truiden, zullen Madame de weduwe Joachims en kinderen, dezer stad, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen :

Een schoon Huis met opene plaatsen, achterbouw, samen groot 3 aren 96 centiaren, gestaan en gelegen te Sint-Truiden, op de Houtmarkt, sectie H, nummer 188D van het kadaster, palende Mej. Gertrudis Coninckx, den heer Ferdinand Denvoz-Plevoets, de heeren en juffrouwen de Creeft, Madame Mewissen en dochter, en Mevrouw Ulens-Moreau.

Aan te slaan den 1 Mei 1894.

Bij uitscheiding van landbouw.

Verkoop van Pachtersmobiliair

te Zepperen.

Maandag, 5 Maart 1894, om 10 ure voor middag, zullen de gebroeders Minsen aan hunne woning, te Zepperen, Op 't Eigen, publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

Een goed Merriepaard, oud 11 jaren.

8 Hoornbeesten : 3 volgaande koeien, 2 ledige, eene vaars van 2 jaar, een jaarling en 1 vaars-kalf, oud 8 maanden.

Vijf Varken : 3 volgaande zeugen en twee loopers. — Haan en Hennen.

Kar met enkele raders, Ploeg, Wel, twee Eggen, enz.

Paardsgetuig.

Eenen Fornuisketel, nieuw model ; een anderen Fornuisketel ; Wanmolen en ander Schuurgerief.

Stroosnijbank, Rolvat, Kroegen, Teilen en andere voorwerpen.

De koopen tot 25 fr. af te betalen. — Voor de andere koopen, op krediet, zal men een solvabelen borg moeten stellen.

VERKOOP

van Canadaboomen

te Binderveld.

Dinsdag, 6 Maart 1894, om 10 ure voor middag, zullen de Heeren Bestuurders van het Bureel van Weldadigheid van Binderveld, ter plaatse publiek, ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen :

13 Canadaboomen, staande te wassen te Binderveld, te weten : vijf aan het pachthof der weduwe Ghysens, en acht in eenen hooibeemd, ter plaatse het Kelsbroek.

Vergadering aan gemeld pachthof.

Iedere kooper, zonder onderscheid, zal een solvabelen borg moeten stellen.

Verkoop van Goederen

te Zepperen.

Maandag, 12 Maart 1894, om 2 ure na middag, ter herberge van de wed. Egidius Jammaers, te Zepperen, zal de Notaris COEMANS publiek en ten meestbiedend verkoopen de volgende Goederen gelegen, te Zepperen :

1. Bouwland, groot 57 aren 70 cent. (13·05), ter plaatse Zavelkuil, sectie A, nummer 193A, palende de Klinkstraat of Kleinstraat, den Heer schepen de Jongh, Joseph Menten-Duvivier, de Kerkfabriek van Berlingen, de familie Portmans en de wed. Jan Esselen.

2. Weide, groot 21 aren 90 centiaren (-5-), ter plaatse Beursbeemd, sectie A, nummer 200, reenende de Heeren Craeybeckx, baron de Bonhomme de Hoyoux, Gennée-Vanbilsen en de beek.

3. Bouwland, groot 21 aren 60 cent. (4-19), in het Boschveld, sectie A, nummer 442, reenende Jan Froyen-Vanbilsen, Houbrechts, Knapen en de kinderen Vanoirbeek.

Om uit onverdeeldheid te treden.

Verkoop van Goederen

gelegen onder Alken en Cosen.

Donderdag, 15 Maart 1894, om 10 ure voor middag, te Sint-Truiden, op het Stadhuis, zullen de rpresentanten Vannitsen-Mommen, van Cosen, gelijkvormig aan de wet van den 12 Juni 1816, voor den Heer Vrederechter des kantons St-Truiden, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van Mr COEMANS, Notaris te St-Truiden, bij tusschenkomst van zijnen ambtgenoot Mr PORTMANS, Notaris te Hasselt, verkoopen :

Gemeente Alken.

1. Land met weg, samen groot 1 hectare 11 aren 40 cent. (26), in het Groot Mergelveld, sectie H, nummers 150A 150B, pal. Loix, Mellemans-Thys, Smets-Penxten, Vrydaghs, den Groote weg van St-Truiden naar Hasselt.

Gemeente Cosen.

2. Bouwland, groot 47 aren 30 centiaren (11-08), ter plaatse Grooten Dries, sectie A, n. 294C, reenende de Kosterbeek, Jacquelart, de kinderen Wintmolders-Mommen en Smets-Fabry.

3. Winning met aanhoorigheden, Tuin, Boomgaard en Bouwlanden, samen groot 2 hectaren 63 aren 35 cent. (3-03-11), aan de Breestraat, sectie A, nummers 432A, 433D, 434B, 435A, 436, 437 en 441A.

4. Bouwland, groot 86 aren 40 centiaren (20-17), ter plaatse Letterhaag, sectie A, nummer 529.

Deze twee laatste goederen, aan elkander gelegen, palende Maris-Vannitsen, Esselen-Wanten, Jeuris-Otten en Wanten-Cleeren.

5. Bouwland, groot 64 aren 50 centiaren (15-11), op de Ridderstraat, sectie A, numm. 643A, reengenooten Ruymen-Vandeborg, Wanten-Wintmolders, Cox en Bernard Ruymen.

6. Bouwland, groot 35 aren 90 centiaren (8-13), ter plaatse De Zes Bonders, sectie B, nummer 16B, palende Wintmolders-Lelièvre, Hermans-Vannitsen, Serdons-Wintmolders en de de Kerkfabriek van Cosen.

Studie van Mr NAGELS, Notaris te Sint-Truiden.

VERKOOP

VAN

Meubels en andere Voorwerpen

te Sint-Truiden.

Maandag, 5 Maart 1894, om 10 ure, zal sieur Jacobus Neys, aan zijne woning, te Sint-Truiden, op Sint-Jan, buiten de Diestersche poort, door den Notaris NAGELS publiek verkoopen :

Allerhande Huismeubels, zooals tafels, stoelen, ledikanten, kleerkassen, commoden, oude gebeitelde schapraaien in eiken hout, waarvan eene van 4 meters 50 lengte en 2 meters 20 hoogte, dienstig voor kerken, kloosters of groote huizen ; eiken schab met glazen kas, eiken lessenaar, allerlei koper en tin.

Kar, Camion, Handwagen op ressorts.

Paardsgetuig.

Beetenmolen, Beetenlavoir, Wanmolen, Hekselbank, kunnende in werking gebracht worden door stoom of met de hand ; Waag met gewichten ; Steenen Trogen ; eene Slede ; Rolvat ; 40 porceleinen Melkteilen ; Bakhuisgerief.

1000 kilogr. allerschoonste Plantaardappels (Magoleinen).

Eenen extra goeden Waakhond.

De koopen onder de 25 frank af te betalen.

VERKOOP

Verkoop van Huisgrond

EN TIMMER VAN HUIS

te Halmael.

Dinsdag, 6 Maart 1894, om 2 ure na middag, te Halmael, ten drinkhuize Van de Voordt, aan de kerk, zullen de kinderen Pollenus, van Halmael, door het ambt van den Notaris NAGELS publiek verkoopen :

A. Den Timmer van Woonhuis, gedeeltelijk gemaakt van eiken hout en gedekt met pannen, gestaan te Halmael, aan den steenweg van Sint-Truiden naar Velm.

B. Huisgrond, groot 11 aren, 53 cent., gelegen te Halmael, aan den steenweg, sectie A, nummers 172B en 174A des kadasters, aanpalende den heer Frans Sacré, Lambert Vanrykelen, Andries Vanrykelen en de Dorpstraat. — Aan te slaan Half-Maart 1894.

C. Hof, met den put er op, groot 11 aren 72 cent., gelegen tegen het voorgaande, sectie A, nummer 170B, aanpalende de Dorpstraat, Vanrykelen en Sacré.

Aan te slaan aanstaande Half-Maart.

VERKOOP

VAN

Boomen en Aardhout

in Bautershoven-bosch (Ordingen).

Maandag, 12 Maart 1894, om 10 ure voor middag, zal Mijnheer de Baron de Pitteurs Hiegaerts, van Ordingen, ter plaatse, door het ambt van den Notaris NAGELS, ten meestbiedend op krediet verkoopen :

Eene groote hoeveelheid Eike-, Essche- en Olmeboomen van alle dikte ;

Verscheidene loten Heesters van allen aard, dienstig tot steunsels en lichte balken voor voor timmer van schuur of stal ;

Accasia's, van verschillige dikten, waaronder een hebbende verscheidene meters omtrek ;

Eenige dikke Denneboomen.

Alle staande te wassen in Bautershoven bosch, gelegen achter zijn kasteel, te Ordingen.

Zeer gemakkelijk vervoer door de nabijheid van den ijzeren weg en den steenweg van Tongeren naar Sint-Truiden.

Onmiddellijk daarna zal men verkoopen een groot getal koopen Aardhout gekapt liggende in voormeld bosch.

Bij uitscheiding van Labeur.

Verkoop van Pachtersmobeliair

te Zepperen, in den Langenbampd.

Dinsdag, 13 Maart 1884, om 10 ure voor middag, zal Louis Boonen, benevens zijne kinderen, aan zijne woning gestaan, te Zepperen, in den Langenbampd, door den Notaris NAGELS publiek en op krediet verkoopen zijn geheel Pachtersmobiliair, bestaande in :

Een goed sterk Ruinpaard van 8 jaren ;

11 Hoornbeesten, waaronder 5 volgaande koeien, 2 gekalfd hebbende koeien, 2 vaarzen van een jaar, 1 stier van 2 jaren en eenen van een jaar ;

8 Varkens, waaronder 3 volle zeugen en 5 loopers ;

39 Hennen en 3 Hanen.

3 Karren, waaronder eene langkar met raders van elf, eene boddelkar met raders van elf, en eene enkele kar, alle zoo goed als nieuw ;

3 Ploegen, waarvan twee voor 2 paarden en eenen voor 1 paard ;

3 goede Eggen ; Koppels ; Slede ; 1 Hekselbank ;

Paardsgetuig, Schuur- en Spindegerief.

Schoone Vleeschkuip ; Fornuisketel, Tobben en Kuipen ; eene goede Bascule met gewichten.

Allerhande Huismeubels en een schoon Herbergsbuffet met toebehoorten.

De koopen onder de 25 frank af te betalen. — Voor de andere koopen krediet, mits gekende solvabiliteit.

NEYS - INGENBLEEK

13, Groote Zoutstraat, 13

Huis uitsluitend ingericht voor het IN 'T DROOG ZUIVEREN (nettoyage à sec) en het IN 'T NIEUW WASSCHEN van alle mans-, damen- en kindercostumen 't is gelijk van welk fatsoen, of van welke stof zij ook wezen, zonder van vorm of kleur te veranderen.

Zoo ook van alle soorten van gordijnen, tapijten, en verder al wat dit vak betreft.

Goede en spoedige bediening, prijzen in vertrouwen.

TE HUREN te Half-Maart een schoon COMMERCIEHUIS, gelegen in de Brusthemstraat en bewoond door M. Vrancken-Lepinois.

Zich te bevragen bij M. KNAPEN, rentmeester, Statiestraat.

TE HUREN voor Half-Maart 1894, schoone en aangenaam gelegen KWARTIERS.

Adres op het bureel van dit blad.

Uiterhand te koop

met alle gemak van betaling

het oud en alom gekend HUIS LEONARDUS BECKERS, schilder.

Dit huis is bijzonder geschikt voor allen handel zoowel door zijne geriefelijke inrichting als door zijne voordeelige ligging in het midden der *Thienschc straat, 26*, alwaar men zich verder kan bevragen.

Ververij De Zwarte Arend

D. INGENBLEEK & ZUSTER

12, Brusthemstraat, 12

De Ververij *De Zwarte Arend* is heel bijzonder ingericht voor het VERVEN *in modekleuren* of *in't zwart* van alle mans- en damenkleedingen, gordijnen, tapijten, en zoo voort.

Nauwkeurig werk, vaste prijzen.

Opgepast ! — Werk ! Werk !

Men vraagt VRIJ WILLIGERS met premie : 1600 fr. (zestien honderd).

Voor alle inlichtingen wende men zich ten bureele van H. VAN SLYPE, Luiksche poort, 71, te Sint-Truiden.

Officieele en rechtstreeksche Agent van 't Departement van Oorlog,

H. VAN SLYPE.

EMM. VANSLYPE

CORBILLARDS

GROOTE VERHUISWAGENS

Deze verhuiswagens zijn gemakkelijk en bijzonder geschikt tot het vervoer van Meubelen van allen aard, allerbeste zorgen, inpak gewaarborgd, spoedige en juiste bediening aan gematigde prijzen.

Rijke keus van HUURRIJTUIGEN van allen aard

zeer goed verzorgd en gemakkelijk, allerbest geschikt voor wandelingen, trouw- en doopfeesten, enz. Sierlijke getuigen, flinke paarden en bedreven koetsiers.

RIJTUIGEN

Brusthemstraat, 21, te Sint-Truiden